

Zagadnienia węzłowe

grupy roboczej ds. administracji

W toku prac Grupy roboczej ds. administracji nad poradnikiem dotyczącym stosowania RODO w administracji publicznej pojawiły się zagadnienia wykraczające poza materię poradnikową. Dotyczyło to w szczególności pojęcia podstaw prawnych przetwarzania danych osobowych w administracji, pojęcia „innego instrumentu prawnego” w rozumieniu art. 28 RODO w praktyce działania administracji oraz pojęcia administratora danych. W ostatnim przypadku w szczególności w ocenie grupy należało oddzielnie potraktować administrację rządową od administracji samorządowej. Z uwagi na powyższe Grupa robocza przygotowała stanowisko w formie tez roboczych Grupy. Ideą przygotowania tez dotyczących ww. zagadnień było przedstawienie poglądu pracowników administracji rządowej oraz osób związanych lub pracujących dla sektora publicznego w sprawach istotnych dla funkcjonowania administracji publicznej. Tezy zawierają ujednoczone stanowisko członków Grupy. Celem Grupy jest wskazanie tez jako stanowiska w dyskursie publicznym dotyczących ww. zagadnień, w tym przedstawienie ich Prezesowi Urzędu Ochrony Danych Osobowych jako dodatkowego materiału do wykorzystania przez Prezesa w swoich analizach i pracach nad dokumentami i wytycznymi dotyczącymi ochrony danych osobowych.

1. Art. 6 ust. 1 lit. e RODO jako podstawa przetwarzania danych w administracji publicznej?

Przesłanka z art. 6 ust. 1 lit. e RODO nie wymaga określenia w podstawie prawnej celu przetwarzania, musi z niej jednak wynikać niezbędność przetwarzania do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi. Na gruncie ustawy o ochronie danych osobowych z 1997 r. istniała zbliżona przesłanka, dotycząca zadań realizowanych w interesie publicznym (dla dobra publicznego) – odnosiła się ona do sytuacji, gdy brak było odpowiednich przepisów wprost upoważniających do przetwarzania danych osobowych.

Obecnie RODO wymaga, aby w przypadku działania w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej istniała podstawa prawna do takiego działania w przepisach prawa Unii Europejskiej lub przepisach prawa państwa członkowskiego. W efekcie w polskim systemie prawnym możemy mieć dwie przesłanki:

1) przesłankę z art. 6 ust. 1 lit. c – czyli kiedy przetwarzanie danych stanowi określony obowiązek nałożony na administratora wynikający z przepisów prawa. Musi to być konkretny obowiązek związany z niezbędnością realizacji określonego działania. W szczególności chodzi tu o zadania związane z wydawaniem decyzji, rozstrzygnięć administracyjnych, sprawowania kontroli i nadzoru. Jednocześnie należy wskazać, że RODO dopuszcza zbieg przesłanek przetwarzania danych osobowych, a zatem łącznie z przesłanką, o której mowa w art. 6 ust. 1 lit. c RODO, może występować przykładowo przesłanka z art. 6 ust. 1 lit. e.

2) przesłankę z art. 6 ust. 1 lit. e – czyli kiedy podmiot publiczny zgodnie z konstytucyjną zasadą działa na podstawie i w granicach prawa, lecz realizacja tych zadań jest działaniem nieobowiązkowym lub z jego istoty nie wynika obowiązek przetwarzania danych. W przypadku art. 6 ust. 1 lit. e chodzi szeroko pojęte zadania publiczne, wynikające z norm zadaniowych, które często nie są skonkretyzowane w normach proceduralnych albo które opierają się na miękkich instrumentach (współdziałanie, współpraca itp.). Przykładem takich norm są przepisy ustaw samorządowych, np. art. 7 ustawy z dnia 27 maja 1990 r. o samorządzie gminnym, która zawiera katalog zadań własnych samorządu. Przepis ten zawiera podstawę do działania w interesie publicznym, wskazując, że „zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy: ....¹”. Przepis ten

---

¹ Zgodnie z tym przepisem Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy:

- 1) ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej;
- 2) gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego;
- 3) wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz;
- 3a) działalności w zakresie telekomunikacji;
- 4) lokalnego transportu zbiorowego;
- 5) ochrony zdrowia;
- 6) pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych;
- 6a) wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- 7) gminnego budownictwa mieszkaniowego;
- 8) edukacji publicznej;
- 9) kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
- 10) kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych;
- 11) targowisk i hal targowych;
- 12) zieleni gminnej i zadrzewień;
- 13) cmentarzy gminnych;
- 14) porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego;
- 15) utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych;
- 16) polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej;
- 17) wspierania i upowszechniania idei samorządowej, w tym tworzenia warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych i wdrażania programów pobudzania aktywności obywatelskiej;
- 18) promocji gminy;
- 19) współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2018 r. poz. 450, 650 i 723);

ma charakter otwarty i wiąże się z zasadą proporcjonalności oraz zasadą samodzielności samorządu terytorialnego. Samorząd gminy realizuje więc zadania niezastrzeżone wyraźnie dla innych organów i wtedy gdy przemawia za tym konieczność „zaspokajania zbiorowych potrzeby wspólnoty”. Powyższe wzmocnia ust. 2 ww. artykułu wskazujący, że ustawy określają, które zadania własne gminy mają charakter obowiązkowy. W przypadku pozostałych organów administracji przesłanka z art. 6 ust. 1 lit. e znajdzie zastosowanie, gdy przepisy zadaniowe np. wskazują na działalność miękką, wspomagającą podstawowe działania organu lub realizację celów stawianych przed organem, często o charakterze faktycznym. Należy jednak podkreślić, że przetwarzanie to musi być niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi.

W przypadku samorządu na szczeblu powiatowym, należy wskazać, że zadania tego samorządu mają charakter wyłącznie zamknięty (w odróżnieniu od zadań gminy) oraz dotyczą kwestii „ponadgminnych”, zostały określone i przypisane mu w ustawach. Sposób formowania zadań publicznych jest różny i w przypadku samorządu powiatowego mogą one wskazywać w konkretnych przypadkach na „możliwość” działania. Można tu wskazać np. zadania z zakresu administracji świadczącej, które nie kończą się wprost administracyjnym rozstrzygnięciem.

Art. 6 ust. 1 lit. e znajdzie także zastosowanie wszędzie tam, gdzie konkretne zadania nie wynikają wprost z aktów powszechnie obowiązujących lecz np. z programów rządowych lub programów przyjmowanych na poziomie lokalnych, których celem jest realizacja określonych polityk lub celów publicznych (np. działania i programy opracowywane na podstawie art. 35 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych).

2. Czy podmioty publiczne mogą korzystać w toku swojej działalności z podstawy przetwarzania jaką jest art. 6 ust. 1 lit. f RODO, tj. prawnie uzasadniony interes administratora?

Jak wskazuje RODO w motywie 46, „Ponieważ dla organów publicznych podstawę prawną przetwarzania danych osobowych powinien określić ustawodawca, prawnie uzasadniony interes administratora nie powinien mieć zastosowania jako podstawa prawna do przetwarzania, którego dokonują organy publiczne w ramach realizacji swoich zadań. Prawnie uzasadnionym interesem administratora, którego sprawa dotyczy, jest również przetwarzanie danych osobowych bezwzględnie niezbędne do zapobiegania oszustwom. Za działanie wykonywane w prawnie uzasadnionym interesie można uznać przetwarzanie danych osobowych do celów marketingu bezpośredniego”. Realizacją tego motywu jest art. 6 ust. 1 lit. f, wyłączając wprost tę podstawę przetwarzania dla podmiotów publicznych. Przetwarzanie danych osobowych przez podmioty publiczne służy, co do zasady, sprawowaniu władzy publicznej, wykonywaniu zadań państwa, realizacji publicznych praw podmiotowych, a sięgając po konstytucyjną zasadę legalizmu (art. 7 Konstytucji RP),² ma odbywać się na podstawie i w granicach prawa, które powinno być precyzyjne na tyle, aby dało się z góry ustalić cele owego przetwarzania oraz niezbędny zakres podlegających mu danych. Zgodnie z ustaleniami zawartymi w motywie 10 preambuły RODO, przetwarzanie danych osobowych w celu wypełnienia obowiązku prawnego, wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi jest szczególne. Zatem podstawowym kryterium, a właściwie i celem przetwarzania danych przez organy i podmioty publiczne w przytoczonym rozumieniu, pozostaje wypełnienie obowiązków prawnych lub wykonanie zadań realizowanych w interesie publicznym, bądź w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi. Wniosek taki wyprowadzić można wprost z ustaleń zawartych w motywie 51 preambuły RODO, choć wspomniane założenie odzwierciedlone zostało zarówno w zasadach dotyczących przetwarzania danych osobowych (art. 5), jak i w przesłankach jego dopuszczalności, a więc w art. 6, który wyznacza

---

² Przykładowo Trybunał Konstytucyjny już w uchwale z dnia 27 września 1994 r. sygn.. W 10/93 (Dz. U. z 1994 r. Nr 113, poz. 550) stwierdził, że gmina zawsze realizuje zadania publiczne nawet jeżeli występuje stosuje środki prawa prywatnego.

ramy zgodności przetwarzania danych z prawem oraz art. 9, który precyzuje przetwarzanie szczególnych kategorii danych oraz w przepisach sektorowych z Rozdziału IX RODO.

Jednakże zdarza się, że podmiot publiczny mimo, iż realizuje zadania publiczne w ramach tzw. sfery dominum (prywatno-prawnej), to jednak nie dysponuje wprost środkami prawnymi, które spełniałyby wymagania stawiane przez art. 6 ust. 1 lit. c lub e. Tego rodzaju sytuacja może mieć miejsce np. w przypadku wystąpienia z roszczeniami wobec organu administracji publicznej od osób, z którymi organu nie łączy konkretny stosunek prawny (np. podwykonawcy, osoby posiadające prawa autorskie którzy udzielili licencji kontrahentowi organu itp.). Innym przykładem może być zbieranie danych osobowych w celu rozeznania rynku, w przypadku zamówienia z wolnej ręki lub w przypadkach realizacji zamówień tzw. podprogowych. W tym przypadku dane przedsiębiorców – osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą – będą zbierane nie z inicjatywy podmiotów danych, co wprost wyłącza stosowanie przesłanki z art. 6 ust. 1 lit. b.

Wszędzie tam, gdzie przepisy prawa polskiego nie różnicują sytuacji osób prywatnych (prawnych i fizycznych) od sytuacji podmiotów publicznych, traktując je jednakowo możliwe jest w ocenie Grupy zastosowanie art. 6 ust. 1 lit. f. Skorzystanie z tej przesłanki powinno mieć jednak charakter wyjątkowy oraz być poprzedzone dogłębną analizą i wykluczeniem możliwości działania w oparciu o art. 6 ust. 1 lit. c lub e. W ocenie Grupy roboczej, art. 6 ust. 1 lit. f należy interpretować jako przepis wyłączający stosowanie prawnie uzasadnionego interesu administratora, w tych przypadkach, w których podmiot publiczny realizuje zadanie publiczne oraz stosując w tym zakresie środki publicznoprawne, a nawet prywatne prawne, ale na podstawie wyraźnych norm kompetencyjnych. W przypadku, gdy podmiot publiczny w ramach swojej całej działalności nie dysponuje specjalnym uprawnieniami lub jego sytuacja prawna nie różni się od sytuacji prawnej innych podmiotów (ze sfery prywatnej), możliwe jest stosowanie art. 6 ust. 1 lit. f.

Reasumując wszędzie tam, gdzie przepisy prawa polskiego nie różnicują sytuacji osób prywatnych (prawnych i fizycznych) od sytuacji podmiotów publicznych, traktując je jednakowo, potencjalnie możliwe jest w ocenie grupy zastosowanie art. 6 ust. 1 lit. f.

Skorzystanie z tej przesłanki powinno mieć jednak charakter wyjątkowy oraz być poprzedzone dogłębną analizą i wykluczeniem możliwości działania w oparciu o art. 6 ust. 1 lit. c lub e.

3. Pojęcie „innego instrumentu prawnego” w rozumieniu art. 28 RODO w administracji

Zgodnie z art. 28 RODO przetwarzanie przez podmiot przetwarzający odbywa się **na podstawie umowy lub innego instrumentu prawnego**, które podlegają prawu Unii lub prawu państwa członkowskiego i wiążą podmiot przetwarzający i administratora, określają przedmiot przetwarzania, czas trwania przetwarzania, charakter przetwarzania, cel przetwarzania, rodzaj danych osobowych, kategorie osób, których dane dotyczą, obowiązki i prawa administratora. W praktyce działania administracji publicznej istnieje duża liczba różnorodnych aktów stanowiących podstawę działania. Oczywiście w przypadku administracji publicznej może dochodzić do zawierania umów powierzenia. Często jednak w administracji działają inne formy prawne działania tj. porozumienia, akty wewnętrznie obowiązujące, statuty, regulaminy.

W ocenie Grupy przede wszystkim należy uznać, że art. 28 nie obejmuje swoim zakresem aktów prawa powszechnego. Powyższe należy wywieść po pierwsze z faktu, iż ww. przepis wskazuje wprost, iż umowa lub inny instrument prawny „podlegają” prawu państwa członkowskiego lub prawu UE. A mając na uwadze system źródeł prawa powszechnego w Polsce ww. instrumentami nie są m.in. rozporządzenia oraz akty prawa miejscowego. Nie oznacza to jednak, iż ww. akty nie mogą regulować kwestii odpowiedzialności i obowiązków związanych z przetwarzaniem danych osobowych w relacji administrator – podmiot przetwarzający. Musi to jednak wynikać wprost z woli ustawodawcy, wyrażonej poprzez odpowiednio sporządzone upoważnienie ustawowe do wydania aktu podustawowego. W przypadku braku takiego szczególnego upoważnienia, może dojść do sytuacji, gdy akt podustawowy byłby niezgodny z upoważnieniem, co stanowi naruszenie zasady hierarchiczności źródeł prawa. Naruszenia tego nie niweluje fakt, iż pewne obowiązki administratora danych lub podmiotu przetwarzającego wynikają wprost z RODO. Mogą one być realizowane,

jednakże nie mogą stanowić materii normatywnej w akcie podstawowym, bez wyraźnej ku temu delegacji.

„Innym instrumentem prawnym” w rozumieniu art. 28 RODO w administracji publicznej mogą być inne akty niebędące aktami prawa powszechnie obowiązującego, na mocy których dochodzi do powierzenia przetwarzania danych osobowych. W pierwszej kolejności przychodzą pod rozagę porozumienia administracyjne. Występują one coraz częściej w przepisach prawa administracyjnego. Porozumienie administracyjne stanowi niewładczą formę działania administracji publicznej – co wymaga podkreślenia, w doktrynie dominuje pogląd, iż porozumienie administracyjne stanowi instrument publicznoprawny, a nie rodzaj umowy cywilnoprawnej.

Jednakże porozumienie administracyjne w polskim systemie prawnym nie ma jednolitego wzoru oraz w zależności od skutków prawnych wskazanych w konkretnych aktach prawnych różne jest jego znaczenie.

Dlatego w ocenie Grupy należy wskazać na różnice w poszczególnych rodzajach porozumień, zanim możliwe będzie udzielenie odpowiedzi czy takie porozumienie może być rozumiane jako „inny instrument prawny” w rozumieniu art. 28 RODO.

W przypadku klasycznych porozumień administracyjnych, które zostały uregulowane w ustawach ustrojowych samorządu terytorialnego np. art. 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym wskazuje, że powiat na uzasadniony wniosek zainteresowanej gminy przekazuje jej zadania z zakresu swojej właściwości na warunkach ustalonych w porozumieniu. Skutkiem zawarcia porozumień samorządowych (pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego) dochodzi do przejęcia zadań z kompetencji jednego podmiotu na drugi. W konsekwencji należy uznać, iż takie porozumienie *de facto* nie mieści się w zakresie „innego instrumentu prawnego” w rozumieniu RODO, gdyż nie następuje tu element „powierzenia” realizacji zadania w imieniu innego podmiotu, a *de facto* „wejście w rolę administratora” przez jednostkę realizującą zadanie.

Odmienne można potraktować porozumienie administracyjne na mocy którego jednostki samorządu terytorialnego realizują zadania z zakresu administracji rządowej. Przykładowo w art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. ustawy o samorządzie gminnym wskazano, że gmina może wykonywać również (poza zadaniami własnymi i

tymi zleconymi w drodze ustawy) zadania z zakresu administracji rządowej, do których realizacji zobowiązała się na podstawie porozumienia zawartego z tymi organami. Niezależnie od sporów w doktrynie co do skutków (czy jest to wykonywanie zadania w imieniu organu administracji rządowej czy samodzielnie) jest to instrument prawny, który w przypadku konieczności przekazania określonych danych osobowych może zostać potraktowany jako instrument prawny z art. 28 RODO.

Inne porozumienia funkcjonujące w przepisach prawa wymagają zbadania *ad casum*, czy skutkiem zawarcia porozumienia jest ustalenie relacji powierzenia przetwarzania danych, współadministrowania czy też zawierający porozumienie ma własne cele i dochodzi do udostępnienia danych pomiędzy administratorami. Na uwagę zasługuje także ocena, czy akt prawa powszechnie obowiązującego reguluje zakres porozumienia. Zazwyczaj reguluje go posługując się wyliczeniem przykładowym, a nawet jeżeli to wyliczenie posiada zamknięty katalog, w ocenie Grupy Roboczej RODO ds. Administracji (z uwagi na fakt, iż nie jest ono aktem wykonawczym do ustawy) możliwe jest uzupełnienie jego treści o postanowienia z art. 28 RODO.

Innym przykładem „instrumentu prawnego” w rozumieniu art. 28 RODO mogą być różnego rodzaju wydawane w ramach administracji publicznej akty prawa wewnętrznego.

W ocenie Grupy takim aktem prawa wewnętrznego jest uchwała rady gminy o utworzeniu samorządowego centrum usług wspólnych, o którym mowa w przepisach ustawy o samorządzie gminnym³, ustawy o samorządzie powiatowym lub ustawy o samorządzie województwa. Podobnie wydaje się, iż aktem takim mogą być akty programowe, na mocy których np. gmina przekazuje do realizacji innym podmiotom (w szczególności własnym jednostkom) realizację zadania np. w ramach programu rewitalizacji – o którym mowa w art. 14-16 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Oczywiście następuje to w przypadku, gdy taka uchwała stanowi jedyny akt na podstawie którego podejmowane jest działanie.⁴

Należy pamiętać, że art. 28 RODO zawiera przykładowy, a już niekoniecznie minimalny katalog postanowień, które powinien zawierać „inny instrument prawny”. W

---

³ Analogicznie w przypadku uchwały rady powiatu lub województwa

⁴ Jeżeli działania w programach są realizowane w umowach dotacji albo umowach cywilnoprawnych, to te akty będą stanowiły podstawę przetwarzania danych osobowych

przypadku podmiotów administracji publicznej część kwestii związanych z przetwarzaniem danych może wynikać już z regulacji prawa powszechnie obowiązującego, tj. kwestia retencji danych, obowiązki zachowania tajemnicy, wymogi dotyczące bezpieczeństwa danych itp. Kwestie te należy przeanalizować i dostosować brzmienie art. 28 RODO do sytuacji prawnej, w której funkcjonują administrator danych i podmiot przetwarzający. RODO stanowi prawo, które stosuje się bezpośrednio w polskim porządku prawnym, jednakże należy mieć na uwadze, że w tym samym akcie w art. 6 wskazuje się, że podstawa przetwarzania, o którym mowa w ust. 1 lit. c) i e), musi być określona: a) w prawie Unii; lub b) w prawie państwa członkowskiego, któremu podlega administrator. Dodatkowo wskazuje się, że podstawa prawna może zawierać przepisy szczegółowe, dostosowujące stosowanie przepisów niniejszego rozporządzenia, w tym: ogólne warunki zgodności z prawem przetwarzania przez administratora; rodzaj danych podlegających przetwarzaniu; osoby, których dane dotyczą; podmioty, którym można ujawnić dane osobowe; cele, w których można je ujawnić; ograniczenia celu; okresy przechowywania; operacje i procedury przetwarzania, w tym środki zapewniające zgodność z prawem i rzetelność przetwarzania, w tym w innych szczególnych sytuacjach związanych z przetwarzaniem, o których mowa w rozdziale IX. Prawo Unii lub prawo państwa członkowskiego muszą służyć realizacji celu leżącego w interesie publicznym oraz być proporcjonalne do wyznaczonego, prawnie uzasadnionego celu.

4. Rozumienie administratora danych w administracji rządowej.

Definicja administratora zawarta w RODO wskazuje, że administratorem jest każda osoba lub podmiot niezależnie od formy prawnej, który samodzielnie ustala cele i sposoby przetwarzania danych osobowych. W celu zdefiniowania faktycznego administratora należy przeanalizować całokształt okoliczności przetwarzania danych osobowych w danym przypadku.

W obszarze administracji rządowej problem ten jest bardzo złożony. Występuje tu bowiem kilka podmiotów, które dysponują danymi osobowymi w różnych zakresach: kierownik jednostki, dyrektor generalny, pełnomocnik.

Nie da się jednoznacznie ustalić, kto i w jakim zakresie jest administratorem danych bez przeanalizowania zakresów działań wymienionych powyżej podmiotów. Zatem:

1. Kierownik jednostki, co do zasady jest administratorem, gdyż to on samodzielnie ustala cele i sposoby przetwarzania danych osobowych tj. określa zarówno procesy w ramach których przetwarzane są dane osobowe, a także zakres przetwarzanych danych oraz zasady organizacji przetwarzania danych – środki techniczne, sposób finansowania itd. Niekiedy zakres przetwarzanych danych określony jest w przepisach, ale nadal procesy w ramach których przetwarzane są dane określa kierownik jednostki (minister, wojewoda, prezes itd.). To kierownik jednostki ustala regulamin organizacyjny podmiotu, plany finansowe, inwestycyjne, co w dużej mierze stanowi określenie celów i sposób przetwarzania danych osobowych.

2. Dyrektor Generalny urzędu jest powoływany na mocy przepisów ustawy o służbie cywilnej i tylko w niektórych podmiotach administracji rządowej. Zakres czynności, który wykonuje również określony jest we wskazanej powyżej ustawie tj. m.in.:

- zapewnia funkcjonowanie i ciągłość pracy urzędu, warunki jego działania, a także organizację pracy
- dokonuje czynności z zakresu prawa pracy wobec osób zatrudnionych w urzędzie oraz realizuje politykę personalną
- wykonuje określone zadania kierownika urzędu, jeżeli odrębne przepisy tak stanowią;
- wykonuje inne zadania z upoważnienia kierownika urzędu

Powyższe zapisy należy interpretować przede wszystkim jako ustawową delegację uprawnień, które w innych warunkach spoczywają na kierowniku jednostki jako pracodawcy, zamawiającym. Przytoczone powyżej zadania nie zmieniają jednak faktu, że kierownikiem jednostki w przypadku, gdy powoływany jest w niej dyrektor generalny urzędu nadal jest np. wojewoda, minister czy prezes powoływany na podstawie określonych przepisów. Dyrektor Generalny urzędu na podstawie przytoczonych powyżej regulacji dokonuje jedynie pewnych czynności w imieniu kierownika jednostki, a nie w swoim własnym.

Analizując kwestie związane z administrowaniem należy również podkreślić, że cele przetwarzania są wskazywane przez kierownika jednostki, np. ministra czy wojewodę. Regulamin organizacyjny, plany działalności zatwierdza właśnie kierownik jednostki, a

nie dyrektor generalny. A to te dokumenty determinują cel przetwarzania danych choćby w zakresie funkcjonowania i ciągłości pracy urzędu, w tym w ramach prawa pracy.

O sposobach przetwarzania dyrektor generalny również sam nie decyduje, gdyż zarówno kwestie finansowe, jak i inwestycyjne muszą być zatwierdzone przez kierownika jednostki, co w znaczący sposób determinuje możliwość samodzielnego decydowania w tym zakresie.

Dodatkowo należy podkreślić, że RODO nie zmieniło w istotny sposób definicji administratora danych, a na mocy poprzednich przepisów nie było żadnych wątpliwości w zakresie ustalenia administratora w jednostkach, w których powoływany jest dyrektor generalny urzędu. To kierownik jednostki był administratorem danych.

Zatem należy uznać, że administratorem dla wszystkich procesów w urzędach, w których powoływany jest dyrektor generalny, jest kierownik jednostki np. minister, prezes, wojewoda itd.

3. W Polsce ustanowionych jest 32 Pełnomocników Rządu jako organy pomocnicze. Próbując określić administratora danych, które są przetwarzane przez te organy należy uwzględnić specyfikę każdego z nich zapisaną w aktach prawnych powołujących poszczególnych Pełnomocników. Wszystkie akty prawne w tym zakresie zawierają określenie zadań tych organów, czyli zakres i cel przetwarzania danych osobowych. W tych aktach prawnych określone są również ogólne sposoby przetwarzania danych osobowych np. wskazanie, że obsługą pełnomocnika zajmuje się dany resort. W takiej sytuacji należałoby uznać, że administratorem danych osobowych przetwarzanych przez pełnomocnika jest Minister. Natomiast w przypadku, gdyby Pełnomocnik posiadał odrębny urząd, który umożliwiłby mu realizację zadań, to administratorem danych byłby sam pełnomocnik jako organ publiczny.

Jednakże przy ustalaniu administratora danych w przypadku Pełnomocników należy przede wszystkim wziąć pod uwagę przepisy aktów prawnych ich powołujących. Analizując te zapisy należy ustalić czy Pełnomocnik na mocy przepisów prawnych posiada władztwo w procesie przetwarzania danych tzn.:

- Czy istnieje możliwość zdefiniowania przez Pełnomocnika celów szczególnych przetwarzania danych, w przypadku gdy cele główne są wskazane w akcie prawnym powołującym dany organ?

- Czy Pełnomocnik ma możliwość samodzielnego decydowania lub doprecyzowania sposobów przetwarzania danych tj. tworzenia stosownych procedur itd.?